

Търговията на фокус в деня на труда: Инвестиции в хората и устойчиво развитие

По повод 1 май – Деня на труда – насочваме вниманието към усилията на бизнеса и служителите в търговския сектор, които ежедневно допринасят за развитието на икономиката и за създаването на по-добра работна среда. Данните очертават една картина на устойчивост, адаптивност и стремеж към подобрене, въпреки нарастващите предизвикателства.

ПАРАМЕТРИ НА ПРОУЧВАНЕТО

Тип проучване: национално представително, проведено в периода 03.12.2025 до 30.01.2026 г.

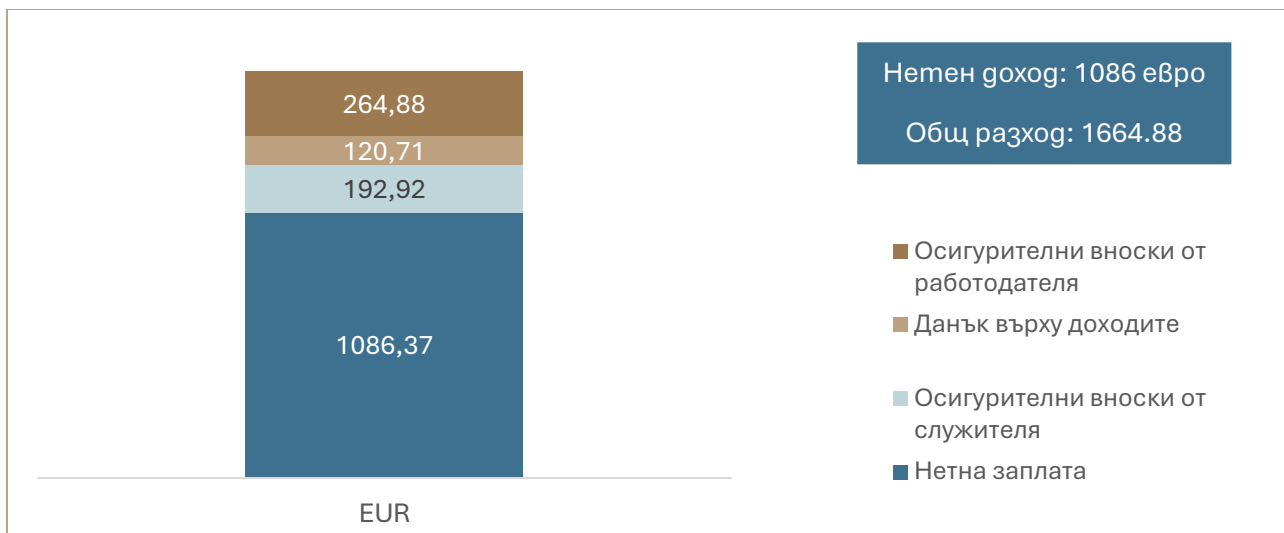
Целева група: нефинансови предприятия, 472 253 фирми, 1% от извадката = 4 722 фирми; предприятия в сектор „Търговия“, 139 028, 1% = 1 390 фирми

Метод: интервю лице в лице или по телефона, онлайн анкета (в зависимост от предпочитанията на респондентите; Интервюирани: лица, заемащи ръководни длъжности

Извадка: общо 558 предприятия; представителна по район за планиране, ик. дейност и брой заети извадка от 394 предприятия, подсилена със 143 търговски компании и 21 представители на СМТ

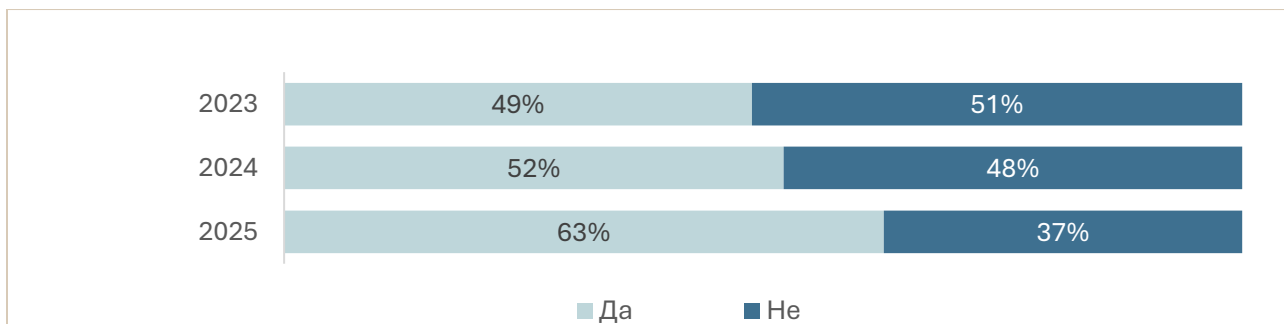
Въпросник: 8 съдържателни и 3 паспортни въпроса, плюс специализиран блок за търговски предприятия

Анализът показва, че търговските компании в голямата си част работят прозрачно и осигуряват възнаграждения, които често изпреварват тези в други сектори. Това е ясен знак за ангажираността им към служителите и към устойчивото развитие на пазара на труда. В същото време значителна част от ръководителите – 73% – посочват социалните и здравните осигуровки като съществен разход, което подчертава необходимостта от балансирано решение, които да подкрепят както бизнеса, така и работещите. Внимателният подход към подобни промени би помогнал да се запази стабилността на цените и да се избегнат нежелани икономически сътресения.

Секторът демонстрира и активни усилия за подобряване на условията на труд – Възнагражденията нарастват, а социалните пакети се разширяват. Почти две трети от компаниите вече предлагат допълнителни придобивки, което показва ясна тенденция към по-добра грижа за служителите.

СОЦИАЛНИ ПРИДОБИВКИ ЗА СЛУЖИТЕЛИТЕ

НАЙ-ПРЕДЛАГАНИ

39%	Ваучери
29%	20+ дни платен год. отпуск
18%	Корпоративни отстъпки
12%	Доп. здравно осигуряване
11%	Мултиспорт, Кулфит
9%	Заплащане на обучение
8%	Доп. пенсионно осигуряване
7%	Карта за градския транспорт
1%	Друго

Въпреки това, динамиката на пазара на труда остава предизвикателство, като процесът по наемане изисква повече време – средно около 6.5 седмици, дори за начални позиции.

СРЕДЕН БРОЙ СЕДМИЦИ ЗА ЗАПЪЛВАНЕ НА ПОЗИЦИЯ

Магазинен персонал

- 2023: 2.9 седмици
- 2024: 4.0 седмици
- 2025: 6.5 седмици

Мениджмънт средно ниво

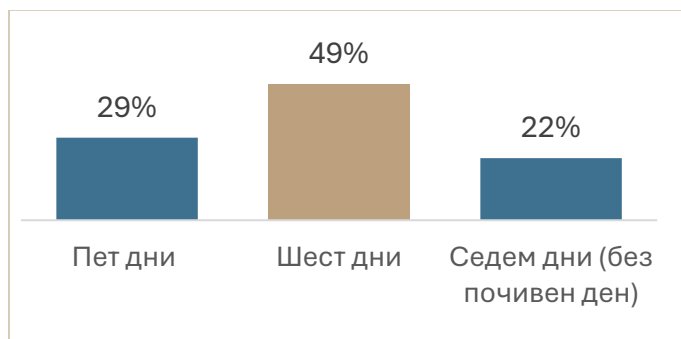
- 2023: 2.7 седмици
- 2024: 2.9 седмици
- 2025: 3.9 седмици

Мениджмънт високо ниво

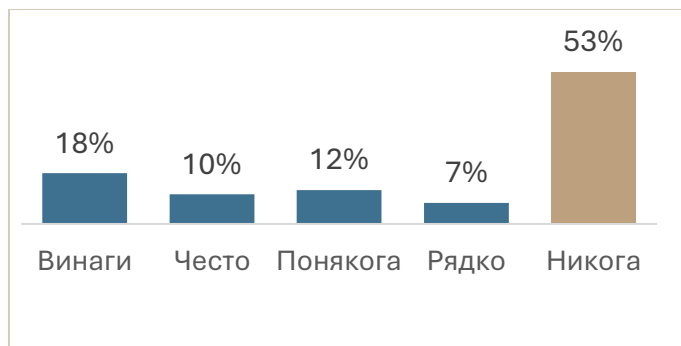
- 2023: 2.7 седмици
- 2024: 2.7 седмици
- 2025: 3.7 седмици

Тези предизвикателства стимулират търговците да търсят гъвкави и устойчиви решения – от оптимизиране на работното време до адаптиране на работните процеси. Важното е, че решенията се вземат самостоятелно и отговорно, съобразно спецификата на всяка компания и екип.

БРОЙ ДНИ СЕДМИЧНО, В КОИТО МАГАЗИНЪТ РАБОТИ

РАБОТА НА МАГАЗИНА НА ОФИЦИАЛНИ ПРАЗНИЦИ

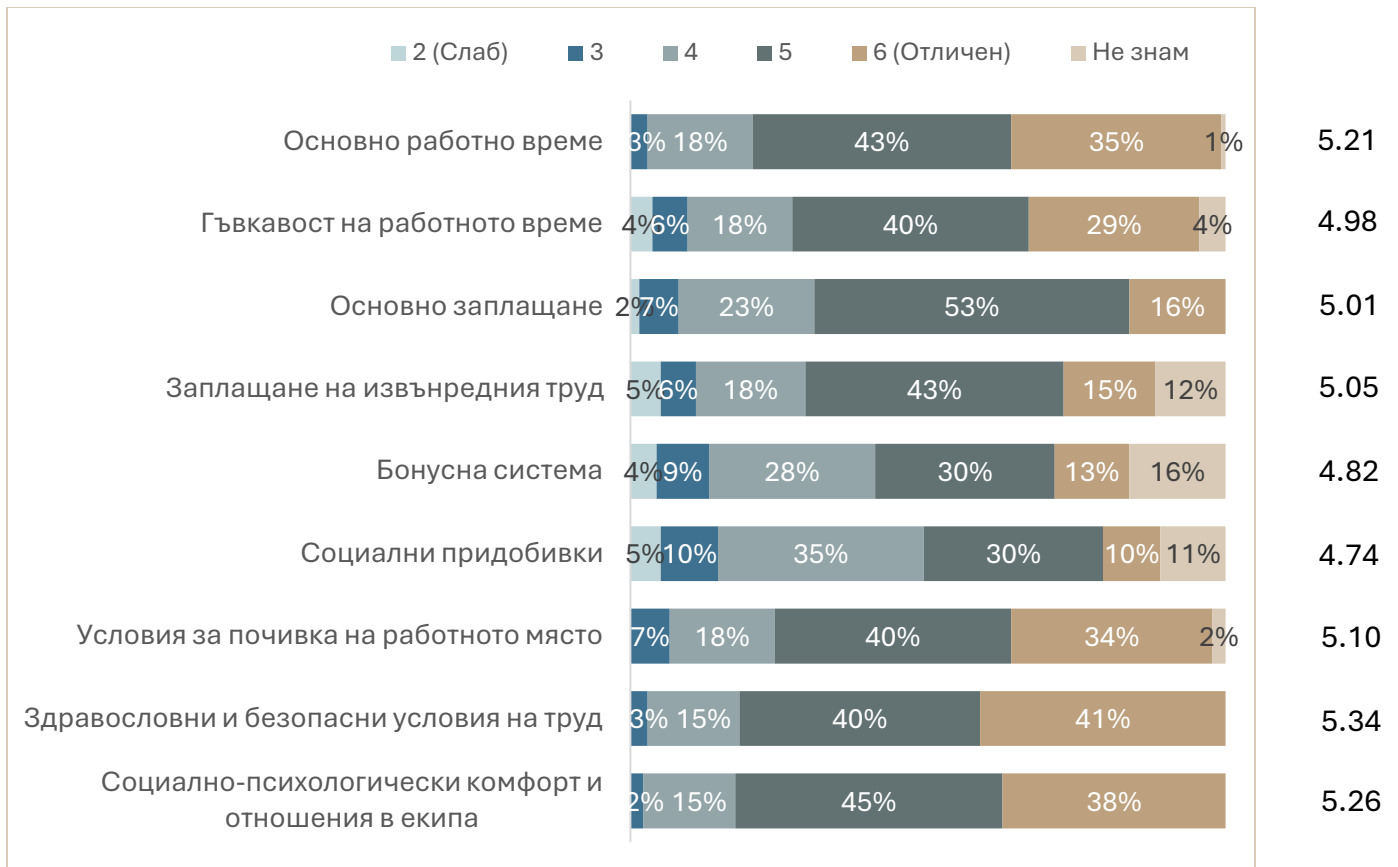
КОМПЕНСАЦИИ ОТ РАБОТОДАТЕЛИТЕ ЗА РАБОТА В ПОЧИВНИ ДНИ И НА ОФИЦИАЛНИ ПРАЗНИЦИ

Положителна е и оценката за условията на труд в сектора – те се определят като добри и много добри. Най-висока удовлетвореност се отчита по отношение на здравословната и безопасна работна среда, добрия социално-психологически климат и балансираното работно време. Особено силно се открояват компаниите от модерната търговия, по-големите предприятия и тези в Южния централен и Югозападния регион, които задават добри практики и стандарти за развитие.

КАК БИХТЕ ОПРЕДЕЛИЛИ УСЛОВИЯТА НА ТРУД ЗА МАГАЗИНА, В КОЙТО РАБОТИТЕ?

Средна
оценка

В духа на 1 май тези резултати са повод за признание към усилията на всички – работодатели и служители – които заедно изграждат по-устойчив, справедлив и перспективен трудов пазар.

Търговията на гребно¹ генерира 4,2% от брутната добавена стойност в икономиката на страната и е сред най-големите работодатели с 221 хиляди наети. Модерната търговия (големите търговски вериги) допринасят с близо 8 млрд. евро към българската икономика под формата на доставки от български производители, ползвани местни услуги и изплатени възнаграждения на служителите и този принос продължава да расте всяка година.

¹ Без търговията с горива.